

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Ὁ διεθνὴς θεσμὸς τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν μεγίστων καὶ εὐεργετικωτάτων καθιδρυμάτων ἐξ ὧων ποτὲ ἀνήγειρεν ὁ χριστιανικὸς πολιτισμὸς. Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐπήγαγεν ἐκ τῆς συναισθήσεως, ὅτι ἢ μὲν ἐπίσημος περίθαλψις παρὰ τοῖς ἐμπολέμοις εἶναι ἀνεπαρκής, ἢ δὲ ἰδιωτικὴ ἐνέργεια καθήκον ἔχει νὰ σπεύσῃ εἰς συμπλήρωσιν ταύτης κατὰ τὸ δυνατόν.

Ἡ ἵδρυσις τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἔλαβεν ἀφετηρίαν ἐκ τοῦ ἐν Ἰταλίᾳ πολέμου τοῦ 1859. Εἷς λόγιος Ἑλβετὸς ὁ κ. Henry Dunant ἐκ Γενεύης, ἔχων φιλανθρωπικὴν παρά τινων ἐκ τῶν συμπολιτῶν του ἐντολήν, παρέστη εἰς τὴν μάχην τοῦ Σολφερίνου, παρευθὺς δὲ μετ' αὐτὴν προσήνεγκε σπουδαίας ὑπηρεσίας εἰς πλείστους τραυματίας. Τὰς ἐντυπώσεις καὶ παρατηρήσεις αὐτοῦ ὁ κ. Dunant ἐδημοσίευσεν ἐν πονήματι ἐπιγραφομένῳ: *Mia ἀνάμνησις ἐκ Σολφερίου* (Un souvenir de Solferino), ἐν ᾧ σπαραξικαρδίως περιέγραψε τὰ δεινὰ τῶν τραυματιῶν, καὶ τὰ ἀτελεῖ μέσα τῆς περιθάψεως αὐτῶν. Εὐτυχῶς αἱ σπαραξικάρδιαι περιγραφαὶ τοῦ κ. Dunant δὲν ἔμειναν ἄκαρποι. Τὸ πόνημα αὐτοῦ ἔλαβε ταχύτατα πολλὴν διάδοσιν, καὶ ἐπροξένησεν ἀπκνταχοῦ τῆς Εὐρώπης μεγίστην συγκίνησιν. Ἡ ἰδέα τῆς καθιδρύσεως ἐταιρίας ἐπικούρου τῶν στρατιωτικῶν τραυματιῶν συνεζητήθη τὸ πρῶτον ἐν Γενεύῃ τὴν 9 Φεβρουαρίου 1863 ἐν τινι συνεδριάσει τῆς αὐτόθι «Ἐταιρίας τῆς κοινῆς ὠφελείας». Ἐλαβε δ' αὐτὴ πρῶτην ἀπαρχὴν πραγματοποιήσεως κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους διὰ τῆς συστάσεως αὐτόθι «Διεθνοῦς ἐπιτροπῆς ἐπικούρου τῶν στρατιωτικῶν τραυματιῶν». Ἡ διεθνὴς αὕτη ἐπιτροπὴ ἐνήργησε παρὰ ταῖς κυβερνήσεσιν, ὅπως ἐπιτύχῃ τὴν συνομολόγησιν συμβάσεως κανονιζούσης νέον, οὕτως εἰπεῖν, δίκαιον τοῦ πολέμου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Γενεύης ἀπήντησε σχεδὸν ἀπανταχοῦ ζωηρὰν συμπάθειαν, ἰδίᾳ δ' ἔτυχε τῆς συντόνου συνδρομῆς τοῦ Ἑλβετικοῦ Ὀμοσπονδιακοῦ Συμβουλίου καὶ τοῦ Αὐτοκράτορος Ναπολέοντος Γ'. Ἡ ἐπιζητούμενη διεθνὴς σύμβασις ὑπεγράφη ἐν Γενεύῃ τὴν 22 Αὐγούστου 1864, καὶ γνωστὴ ὑπάρχει αὕτη μεταξὺ τῶν διεθνῶν κειμένων ὑπὸ τὸ ὄνομα *Σύμβασις τῆς Γενεύης* (Convention de Genève).

Αἱ ἀρχαί, αἱ διατυπωθεῖσαι ἐν τῇ συμβάσει τῆς Γενεύης καὶ ἐν τῇ προσθέτῳ αὐτῆς πράξει, τῇ ὑπογραφείσῃ ἐκείσε τὴν 20 Ὀκτωβρίου 1868 εἰσὶν ἐν περιλήψει αἱ ἑξῆς. Τὰ χειρουργεῖα, τὰ στρατιωτικὰ νοσοκομεῖα, τὰ κινήτᾶ νοσοκομεῖα καὶ τὰ ἄλλα πρόσκαιρα καταστήματα, τὰ ἀκολουθοῦντα τοὺς στρατοὺς, ὅπως παραλάβωσιν ἀσθενεῖς καὶ τραυματίας, κηρύττονται οὐδέτερα καὶ, ὡς τοιαῦτα, μένουσιν ἀνενόχλητα καὶ προστατεύονται ὑπὸ τῶν διαμαχομένων, ἐν ὧσφ ὑπάρχουσιν ἐν αὐτοῖς ἀσθενεῖς καὶ τραυματίαι. Τὸ προσωπικὸν τῶν νοσοκομείων, τῶν χειρουργείων κτλ., ἤτοι οἱ ἐπιμεληταί, οἱ περὶ τὴν ὑγειονομικὴν ὑπηρεσίαν, τὴν διοίκησιν καὶ τὴν μεταφορὰν τραυματιῶν, καὶ οἱ ἱερεῖς μετέχουσι τῶν εὐεργετημάτων τῆς οὐδετερότητος. Ὅσοι τῶν κατοίκων συνδράμωσι τοὺς τραυματίας μένουσιν ἀνενόχλητοι καὶ ἐλεύθεροι. Οἱ στρατηγοὶ τῶν διαμαχομένων Δυνάμεων ἔχωσι τὸ καθῆκον νὰ ἐκκαλώσι τὴν φιλανθρωπίαν τῶν κατοίκων, προειδοποιοῦντες αὐτοὺς περὶ τῆς συνεπομένης οὐδετερότητος. Πᾶς τραυματίας περιθάλπόμενος ἐν οἰκίᾳ προστατεύει αὐτήν. Ὁ κάτοικος ὁ παραλάβων ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ τραυματίαν ἀπαλάττεται τῆς ὑποχρέωσως τοῦ παρέχειν κατάλυμα εἰς τὸν στρατόν, ὡς καὶ μέρος τῶν τυχόν ἐπιβληθησομένων ὑπὲρ τοῦ πολέμου συνεισφορῶν. Οἱ νοσοῦντες ἢ τραυματίαι στρατιωτικοὶ παραλαμβάνονται καὶ περιθάλπονται εἰς οἰανδόποτε ἀνήκουσιν ἐθνικότητα. Σημαία διακριτικὴ καὶ ὁμοίομορφος ὀρίζεται διὰ τὰ νοσοκομεῖα, τὰ χειρουργεῖα καὶ τὰς μεταφορὰς τῶν ἀσθενῶν ἢ τραυματιῶν, ὡς καὶ περιβραχιόνιον διὰ τὸ ἐξουδετερωθὲν προσωπικόν. Ἡ σημαία καὶ τὸ περιβραχιόνιον φέρουσιν ἐρυθρὸν σταυρὸν ἐπὶ λευκοῦ θυρεοῦ. Ἐκτὸς τῶν ἀξιωματικῶν, ὧν ἡ παρουσία δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ ἀπο-

τέλεσμα τοῦ πολέμου, οἱ περιπεσόντες τραυματαίαι εἰς τὰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ ἀποστέλλονται εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν, καὶ ἐν ἧ περιπτώσει μὴ ἀναγνωρισθῶσιν ἀνίκανοι, μετὰ τὴν θεραπείαν αὐτῶν ἢ καὶ ταχύτερον, εἰ δυνατόν, ἐπὶ τῇ συμφωνίᾳ νὰ μὴ λάβωσι τὰ ὄπλα διαρκούντος τοῦ πολέμου. Αἱ ἀρχαὶ αὗται ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τὸ πολεμικὸν ναυτικόν.

Εἰς τὰ διεθνή ταῦτα κείμενα προσεχώρησαν ὅλαι αἱ Εὐρωπαϊκαὶ καὶ Δυνάμεις, προσεχώρησε δὲ καὶ ἡ Τουρκία, ἥτις κατόπιν διέτύπωσε τὴν ἀξίωσιν, ἀναγνωρισθεῖσαν παρὰ τῆς Εὐρώπης, ν' ἀντικαταστήσῃ τὸ ἐπ' αὐτῇ τὸν ἐρυθρὸν Σταυρὸν δι' ἐρυθρᾶς ἡμισελήνου. Ἡ Ἑλλάς προσεχώρησε διὰ τῆς ἀπὸ 5]17 Ἰανουαρίου 1865 διακοινώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργοῦ κ. Δημητρίου Μπουντούρη πρὸς τὸν Πρόεδρον τῆς Ἑλβετικῆς Ὀμοσπονδίας κ. Schenck. Τὸ ἔργον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ δὲν ἀποτελεῖ σύνολόν τι ἐκ διαφόρων τμημάτων ἱεραρχικῶς πρὸς ἄλληλα διακειμένων. Τοῦναντίον αἱ ἐταιρίαι καὶ ἐπιτροπαὶ τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἰσὶ διάφοροι κατὰ τὸν ὄργανισμὸν εἰς τὰ διάφορα ἔθνη καὶ ὅλως ἀπ' ἀλλήλων ἀνεξάρτητοι. Μόνον ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔθνους ὑπάρχει ἱεραρχικός τις μετὰξὺ τῶν διαφόρων ἐταιριῶν καὶ ἐπιτροπῶν σύνδεσμος, ἀναγνωριζομένης κεντρικῆς τινος ἀρχῆς. Κοινὸς ὅμως σύνδεσμος ὑπάρχει ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς ἐπὶ τῇ βίᾳ τῶν ἀνω ἐκτεθέντων διεθνῶν νομίμων, καὶ κοινὸν σύμβολον ὁ ἐρυθρὸς σταυρός. Τὸ δ' ἐν Γενεῦῃ *Διεθρὲς Κομιτάτον* χρησιμεύει ὡς κοινὸν κέντρον, καὶ ὡς μεσάζων μετὰξὺ τῶν διαφόρων κατ' ἔθνη κεντρικῶν ἐπιτροπῶν.

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ τῷ 1864 μέχρι τοῦδε προσήνεγκεν ἀνυπολογίστους ὑπηρεσίας εἰς τὴν πάσχουσαν ἀνθρωπότητα κατὰ τοὺς ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ ἐκραγέντας πολέμους. Ἐν Ἑλλάδι συνέστη ἐπίκουρος τῶν ἐν πολέμῳ τραυματιῶν Σύλλογος διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1877 Βασιλικοῦ Διατάγματος, τῇ πρωτοβουλίᾳ τῆς Α. Μ. τῆς χαριτοβρύτου Βασιλίσσης Ὀλγας, τῆς ὁποίας ὁ ὑπὲρ παντὸς ἀγαθοῦ χριστιανικὸς ζῆλος ἐγένετο ἤδη καὶ καθ' ἑκάστην γίνεται πρόξενος πολλῶν εὐεργετημάτων εἰς τὸν τόπον. Ἡ καθίδρυσις τοῦ σωματείου τού-

του ἐν περιστάσεσι κρίσιμοις ἀνταπεκρίθη εἰς ἀναποδράστους ἀνάγκας. Ἄρκει ν' ἀναπολήσωμεν τὴν ἐνέργειαν αὐτοῦ, ἥτοι τὴν ἀντίληψιν τῶν προσφύγων, ἀνεληθόντων κατὰ τὸ ἔτος 1878 εἰς ἐπέκεινα τῶν τριάκοντα χιλιάδων ψυχῶν, τὴν νοσηλείαν ἑκατοστώνων τινῶν τραυματιῶν, τὴν ἀποστολὴν παντοίων βοηθημάτων εἰς τὰς ὁμόρους ἐπαρχίας, καὶ εἰς τοὺς ἐμπολέμους ἐν Ῥουμανίᾳ καὶ ἐν Μαυροβουνίῳ, καὶ νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἅπανα ἡ ἐργασία αὕτη ἐκπροσωπεῖ δαπάνην ἡμίσεως περίπου ἑκατομμυρίου δραχμῶν. Ὅσοι πείθονται, ὅτι ὁ ἡμέτερος Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐξεπλήρωσεν ἐν τῷ παρελθόντι τὸ κατὰ δύναμιν τὴν ἀποστολὴν του, ἃς ἐφοδιάσωσιν αὐτὸν καὶ αὖθις διὰ τῶν μέσων, δι' ὧν θέλει δυναθῆ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἐπιβαλλομένην αὐτῷ ἐνέργειαν εἰς περυστάσεις ἤδη πολὺ τῶν προτέρων κρίσιμωτέρας.

Δὲν εἶναι εὐκόλον νὰ προῖδῃ τις τὰς μελλούσας τύχας τοῦ διεθνοῦς ἔργου τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, τοῦ ὁποίου τὸ ὑψηλότερον ἠθικὸν ἀποτέλεσμα μέχρι τοῦδε εἶναι ὁ δι' αὐτοῦ διατηρούμενος ἐν ὀνόματι τῆς ἀγαθοεργίας μεταξὺ τῶν ἐθνῶν ἠθικὸς δεσμός. Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ἰδεῶν τούτων, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς ἐπῆλθεν ἐπίκουρος ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ ἐν Ἀρμενίᾳ. Βέβαιον δὲ εἶναι, ὅτι οὐ μόνον ἡ Ἐρυθρὰ Ἡμισέληνος καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, ἔχοντες τὴν ἀνεπίσημον τοῦ διεθνοῦς τῆς Γενεῦς κομιτάτου ἔγκρισιν, προσέβησαν εἰς τὴν περίθαλψιν τῶν ἐμμέσων οὕτως εἰπεῖν θυμάτων τοῦ πολέμου, ἀλλ' ὅτι ἀλλαχοῦ ὁ θεσμὸς οὗτος τείνει νὰ λάβῃ τὸν πολὺ γενικώτερον χαρακτῆρα ἐθνικῆς συνάμα καὶ διεθνοῦς φιλανθρωπικῆς ἐταιρείας. Οὕτως ἐν Γερμανίᾳ ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς δραστηρίως ἤλθεν ἐπίκουρος ὑπὲρ τῶν ὑπὸ τῶν πλημμυρῶν τῶν ποταμῶν Ὀδέρου, Ἐλβα καὶ Βάρθα παθόντων, ἐπεμψε δὲ βοηθήματα εἰς τὴν Ἀλσατίαν καὶ Λωρραίνην καὶ εἰς τὸ Μέγα Δουκάτον τῆς Βάδης. Τμημα τοῦ Γερμανικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ εἶναι καὶ ὁ *Φιλόπατρις Σύλλογος τῶν Κυριῶν τῆς Βορείου Γερμανίας*, ὅστις ἀποτελεῖ ἐταιρίαν φιλανθρωπικὴν ἅμα καὶ ἐκπαιδευτικὴν σπουδαιοτάτην, ἧς ἡ ποικίλη καὶ ἀνεκτίμητος ἐνέργεια ἐπεκτείνεται ἐπὶ πλείστου μέρους τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐν Ῥωσίᾳ δέ, ὁ κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον ἀξιο-

θαύμαστος ἀναδειχθείς Ῥωσσιῶδες Ἐρυθρὸς Σταυρὸς, δραστηρίως παρενέβη πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ ἐν Βελτιάγκχ λοιμοῦ καὶ πρὸς ἐπι-
κουρίαν τῶν ὑπὸ τῶν πυρκαϊῶν ἐν Ὁρμבוύργη καὶ ἀλλαχοῦ πα-
θόντων.

Ἡ περὶ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ πραγματευομένη φιλολογία εἶναι ἤδη
λίαν ἐκτεταμένη. Εἰς τοὺς θέλοντας νὰ μελετήσωσι τὰ περὶ αὐ-
τοῦ, συνιστῶμεν ἰδιαίτερος τὸ ἄριστον περιοδικὸν σύγγραμμα
τοῦ Διεθνoῦς Κομιτάτου (Bulletin international des sociétés
de secours aux militatres blessés), τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται κατὰ
τριμηνίαν καὶ τιμᾶται ἀντὶ 6 φράγκων κατ' ἔτος.

Ταῦτα εἰσὶν ἐν συνόψει τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν μέγαν διεθνή
θεσμὸν τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, καὶ εἰς τὴν μέχρι τοῦδε ἐργασίαν
τοῦ Ἐπικούρου τῶν ἐν πολέμῳ τραυματιῶν Συλλόγου ἐν Ἀθήναις.
Ὁ θεσμὸς οὗτος ἐνδιαφέρει τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος, οὐ μόνον ὑπὸ
τὴν ἔποψιν τῆς πρακτικῆς ὠφελείας τῆς ὁποίας ἐγένετο πρόξενος
ὑπὲρ πασχόντων συμπολιτῶν μέχρι τοῦδε καὶ δύναται ἔτι νὰ γίνῃ
εἰς προσεχῆς μέλλον, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν ὑψηλοτέραν καὶ ὅλως
ἀφιλοκερδῆ οὕτως εἰπεῖν ἔποψιν τῆς ὑψηλῆς διεθνoῦς φιλάνθρω-
πικῆς ἐννοίας, τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύει. Καὶ ὡς ἐκ τῶν παρα-
δόσεων καὶ ὡς ἐκ τῶν τάσεων αὐτοῦ, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος ἰδιαι-
τέρως ἐνδιαφέρεται εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς μεγάλης ταύτης ἐννοίας

Γ. ΤΥΠΑΛΛΟΣ ΚΟΖΑΚΗΣ.

ΟΦΦΕΝΠΑΧ

Ὁ ἔξοχος ἀνὴρ καὶ ἐπιφανὴς μουσουργὸς Ἰάκωβος Ὁφφενπαχ
ἐγεννήθη ἐν Κολωνίᾳ τὸ 1819, ἀπεκατέστη δ' εἰς Παρισίους τὸ
1842, ὅπου ἐδιδάχθη τὰ πρῶτα μαθηματὰ τῆς μουσικῆς παρὰ τοῦ
H. Alexander. Ὡς μόνην περιουσίαν εἶχε τὸ «Βιολιντσέλλο» του
εἰδικώτατος εἰς τὸ ὄργανον τοῦτο γενόμενος, μόλις δὲ διὰ τού-
του ἠδύνατο νὰ πορίζηται τὰ ἀπολύτως πρὸς τὸ ζῆν χρειώδη.